

RICHARD HAMILTON

introspectiva

Dossier de premsa

Exposició: 7 de març - 1 de juny de 2003

RICHARD HAMILTON

introspectiva

Presentació als mitjans de comunicació: Dimecres, 5 de març de 2003, 11:30h.

Inauguració: Dijous, 6 de març de 2003, 19:30h.

Dates de l'exposició: del 7 de març a l'1 de juny de 2003

Comissari: Vicent Todolí

Co-producció: Museu d'Art Contemporani de Barcelona - Ludwig Museum de Colònia

Amb la col·laboració de:

Richard Hamilton (Londres, 1922) és conegut com el "pare de l'art pop", tot i que, de fet, aquesta només és una petita faceta d'una trajectòria artística de més de cinquanta anys en què ha treballat en àmbits, estils i tècniques molt variats, des de gravats fins a pintura, dibuixos i instal·lacions, objectes i disseny industrial, cosa que l'ha fet reflexionar sobre els límits entre l'art i la publicitat, el disseny i la producció en sèrie.

L'obra de Hamilton arriba a la maduresa a mitjan anys cinquanta, coincidint en l'escena artística amb la consolidació de moviments com l'expressionisme abstracte, que considera una paràlisi de l'avantguarda. Hamilton hi reacciona en contra tot incorporant a la seva obra experiències pròpies quotidianes que enriqueixen la seva cultura visual: el cinema, revistes com *Playboy*, *Esquire*, *Look*, *Design* i *Architectural Review*, la fotografia, en un intent de reintroduir contingut en l'art, inexistent, al seu parer, en la pintura d'avantguarda.

Aquesta dècada és, també, el moment en què Hamilton comparteix la seva fascinació pels productes de la cultura de masses amb artistes com ara Laurence Alloway, Peter i Allison Smithson i Eduardo Paolozzi, i amb ells forma l'Independent Group i organitza exposicions com *This is Tomorrow* (Londres, 1956). Altres artistes com Marcel Duchamp, Jean Tinguely i Joseph Beuys exerceixen una notable influència en la seva producció artística, i hi destaca especialment Dieter Roth, amb qui va treballar a Cadaquès als anys setanta.

Aquesta exposició ha estat organitzada en col·laboració amb el Ludwig Museum de Colònia i mostra dibuixos, pintures, objectes i recreacions de grans instal·lacions com *Fun House*, 1956; *Treatment Room*, 1983-1984, i *Lobby*, 1985-1987. L'exposició s'estructura en categories clàssiques, tal com Hamilton mateix classifica la seva obra: natures mortes, retrats, interiors, exteriors, natura, obres religioses, etc., i inclou obres clau des del 1938 fins al 2002, com ara la sèrie *Solomon R. Guggenheim*, 1965-1966, o la combinació d'un amplificador dissenyat per Hamilton i un objecte-pintura titulat *Lux 50-Functioning Prototype*, 1979.

En el context de:

ANY DEL DISENY 2003
BARCELONA

Amb la col·laboració de:

Per a més informació i/o material gràfic:

Servei de Premsa i Relacions Públiques del MACBA - Plaça dels Àngels, 1 - 08001 Barcelona
Tel. 93 412 08 10 - Fax 93 412 46 02 - e-mail: press@macba.es

RICHARD HAMILTON

introspectiva

MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA (MACBA)

Inauguració: Dijous, 6 de març de 2003, 19:30h.

Dates de l'exposició: del 7 de març a l'1 de juny de 2003

Comissari: Vicent Todolí

Co-producció: Museu d'Art Contemporani de Barcelona - Ludwig Museum de Colònia

AMB LA COL.ABORACIÓ DE:

L'exposició es presentarà posteriorment (del 12 de juliol al 9 de novembre de 2003) al LUDWIG MUSEUM DE COLÒNIA (Alemanya)

L'art pop és:

popular (dissenyat per a un públic de masses), passatger (solució a curt termini), fungible (de seguida s'oblida), barat, produït en sèrie, jove (destinat als joves), enginyós, sexy, trampós, fascinant, un gran negoci.

Richard Hamilton, 1957

Aquesta exposició comprèn l'heterogènia trajectòria creativa de Richard Hamilton (Londres, 1922) des del 1938 fins avui al llarg d'unes cent vuitanta obres. Hamilton ha participat intensament en l'organització d'aquesta mostra.

Al llarg de seixanta-cinc anys i en diferents disciplines –de la pintura al disseny industrial– Richard Hamilton, un dels artistes clau de la segona meitat del segle xx, ha creat un corpus d'obra que inclou elements de la cultura popular, la política, el cinema i l'escatologia, alhora que ha mantingut una intensa activitat en l'àmbit cultural, com a escriptor, professor d'art i disseny i organitzador d'exposicions, com les retrospectives sobre Picasso (1964) i Marcel Duchamp (1968). La seva obra, precursora en l'ús de la figuració i la fotografia com a base per a la pintura, ha tingut una gran repercussió en generacions d'artistes, des de Gilbert & George fins als Young British Artists de la primera dels anys noranta.

Hamilton aborda molts dels principals temes de la història de la pintura, i en la seva obra conviuen l'interès pels problemes de perspectiva i estructura plantejats a partir de Cézanne i la influència de Vermeer o Velázquez; i els gèneres pictòrics tradicionals experimenten un procés de reinterpretació fonamental. Per això, l'exposició s'articula segons gèneres temàtics: retrats, interiors, paisatges, temes florals i pintura històrica. Altres fonts essencials en la seva obra són James Joyce, l'*Ulisses* del qual va començar a il·lustrar el 1947, i Marcel Duchamp, amb qui va col·laborar en una versió anglesa de *Green box*. Aquesta influència s'ha reflectit en la polaritat constant entre representació i abstracció, i en la complexa relació entre imatge i idea, signe visual i significat, forma i missatge, tot plegat resumit per la pregunta de Duchamp: “¿Què és exactament el que converteix un objecte en obra d'art?”

Hamilton va assolir la seva maduresa artística a mitjan anys cinquanta. En un moment en el qual l'expressionisme abstracte dominava l'escena artística, va fundar l'Independent Group juntament amb Lawrence Alloway, Peter i Allison

Smithson i Eduardo Paolozzi, amb els quals desenvoluparia una iconografia del primer pop. En el MACBA, l'exposició s'inicia amb la reproducció de *Fun house*, contribució de Hamilton, l'escultor John McHale i l'arquitecte John Voelcker per a l'exposició *This is tomorrow* (1956), que explorava les possibilitats de col·laboració entre grups d'artistes de diferents disciplines. El seu petit collage *Just what is it that makes today's homes so different, so appealing?* (1956) es va fer servir per al cartell i el catàleg de l'exposició, i es considera una fita en el naixement de l'art pop, ja que conté totes les icones de la societat de consum. Hamilton el va dissenyar a partir d'una llista de categories: "Home, dona, humanitat, història, menjar, diaris, cinema, TV, telèfon, còmics (informació gràfica), paraules (informació textual), cotxes, electrodomèstics, espai", que constitueixen els ingredients principals de la seva obra posterior.

Sovint l'obra de Hamilton investiga de què està format el món, quins processos l'estructuren i amb quins mitjans el podem percebre i entendre; això passa a *Growth and form* (1951) i a la mostra *an Exhibit* (1954). La seva fascinació per la màquina en la seva condició de medidora entre tecnologia, naturalesa i ésser humà s'inicia a la sèrie *Reaper* (1950) i apareix a l'exposició *Man, Machine & Motion*, (1953) i a *Hommage à Chrysler Corp* (1957).

Hamilton utilitza constantment la fotografia des del final dels anys cinquanta, n'explora les possibilitats a través de la manipulació amb altres tècniques i combina la pintura amb el collage i el relleu, com a les sèries *Towards a definitive statement on the coming trends in men's wear and accessories (a-d)* (1962-1963), *The Solomon R. Guggenheim* i *Bathers*, i en la majoria de les seves obres sobre personatges cèlebres, entre les quals destaquen *My Marilyn* (1965) i la sèrie *Swingeing London*, estudi d'espais interiors i exteriors amb una oberta inquietud sociopolítica, basada en la foto periodística que mostra Mick Jagger i el marxant de Hamilton, Robert Fraser, emmanillats en un furgó policial.

La realització de “productes” segons el principi del *ready-made* duchampià s’inicia a *Epiphany* (1964), un plafó rodó amb el text “Slip it to me”, realitzat a partir d’un botó. A *Still-life* (1965) la foto s’ha deixat intacta i l’interès recau en la substitució de la paraula *Braun* per *Brown*. El 1968 Hamilton realitza *The Critic Laughs*, una dentadura comestible gegant aplicada al seu raspall de dents elèctric, que posteriorment va donar lloc a una edició limitada i a un anunci a la BBC. Altres obres-producte en les quals juga subtilment amb la percepció d’icones conegudes són *Sign* (1975), *Carafe* (1978) i *Ashtray* (1979). Cal fer un esment a part dels seus dissenys de prototips industrials, com l’amplificador *Lux 50 - Functioning Prototype* (1979) i el miniordinador *Ol-110* (1985-1989) als quals atorga la categoria d’objecte artístic.

Als anys setanta Hamilton va revisar els gèneres del paisatge i la naturalesa morta i hi va afegir perversitat i ironia. Paisatges desenfocats i idíl·lics com *Soft blue landscape* (1976-1980), temes florals i postes de sol sorprenen amb la presència de rotlles de paper higiènic, i més endavant –com a *Flower piece II* (1973)– amb la introducció d’excrements a mode de memento mori. Els interiors constitueixen un altre dels seus grans temes, des d’*Interior II* (1964) –obra en la qual manipula un fotograma d’una pel·lícula– fins a *Langan’s* (1976) –una vista d’un restaurant penjada a l’espai real que representa–, el quadre *Lobby* (1985-1987), que transforma posteriorment en una instal·lació, que aprofundeix en la il·lusió del quadre dins el quadre.

Entre el 1982 i el 1993 Hamilton va crear una sèrie d’obres basades en un tema d’actualitat, el conflicte d’Irlanda del Nord, com si fos pintura històrica. *The citizen* (1982-1983) transforma un presoner de l’IRA en una imatge d’aspecte místic, i la seva cel·la, bruta d’excrements com a resultat de la *dirty protest*, en un quadre abstracte; aquesta obra l’acompanya *The subject* (1988-1990), la imatge d’un unionista desfilant. *The state* (1993) mostra un soldat i un paisatge boirós. A partir del muntatge i la manipulació fotogràfica, Hamilton

qüestiona les imatges observades en els mitjans de comunicació i en la iconografia històrica i artística. En els últims deu anys també ha continuat treballant en els seus autoretrats, com ara els fets amb Polaroid que va iniciar l'any 1968: fotos d'ell mateix preses per artistes i coneguts seus i més tard manipulades o ampliades. L'exposició també mostra les obres fruit de l'estreta col·laboració amb Dieter Roth el 1976 i la sèrie sobre amics morts, com Derek Jarman i Dieter Roth.

AMB LA COL.LABORACIÓ DE:

PATROCINADOR DE COMUNICACIÓ:

el Periódico

EN EL CONTEXT DE:

**ANY DEL DISSENY 2003
BARCELONA**